

Załącznik do Uchwały Nr XXII /2025
Rady Miejskiej w Mrozach
z dnia 29 grudnia 2025 r.

GINNYY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII **W GMINIE MROZY**

NA LATA 2026–2029

SPIS TREŚCI

WYKAZ SKRÓTÓW	3
WPROWADZENIE	4
UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU	7
PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU	9
CHARAKTERYSTYKA GMINY MROZY	11
ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW	
SPOŁECZNYCH	12
PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE MROZY	13
RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE MROZY	19
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW	22
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	22
PROBLEM ALKOHOLOWY	24
PROBLEM NIKOTYNOWY	25
PROBLEM NARKOTYKOWY	25
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU	27
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	29
ZABURZENIA ODŻYWIANIA	30
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH	
MIESZKAŃCÓW	32
STRUKTURA BADANEJ PRÓBY	32
PROBLEM ALKOHOLOWY	33
PROBLEM NIKOTYNOWY	36
PROBLEM NARKOTYKOWY	37
KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH	39
UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH	40
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE	41
WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH	43

CELE PROGRAMU	47
ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI	49
I. PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM ALKOHOLOWYM	49
II. PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM NARKOTYKOWYM	53
III. PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM NARKOTYKOWYM	55
REALIZATORZY PROGRAMU	57
ADRESACI PROGRAMU	58
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	58
ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA	59
MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU	59
BIBLIOGRAFIA	61
SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW	62
SPIS RYSUNKÓW	62
SPIS TABEL	62
SPIS WYKRESÓW	63

WYKAZ SKRÓTÓW

BDL GUS – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
DDS – Dzienny Dom Senior+ w Lipinach
GBP – Gminna Biblioteka Publiczna w Mrozach
GCK – Gminne Centrum Kultury w Mrozach
GKRPA – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mrozach
GOSiR – Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mrozach
GOPS – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrozach
KCPU – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
KP – Komisariat Policji w Mrozach
KS – Klub Seniora w Mrozach
NGO – organizacje pozarządowe
NK – procedura „Niebieskie Karty”
ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji
PCPR – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim
PIK – Punkt Informacyjno-Konsultacyjny
PPP – Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mińsku Mazowieckim
UMiG – Urząd Miasta i Gminy Mrozy
PUP – Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim
ZI – Zespół Interdyscyplinarny

WPROWADZENIE

W Polsce problematyka uzależnień od alkoholu i narkotyków stanowi istotne wyzwanie zdrowotne i społeczne, wpływając zarówno na jednostki, jak i całe społeczności. Nadużywanie tych substancji prowadzi nie tylko do poważnych konsekwencji zdrowotnych, ale również do rozpadu więzi rodzinnych, wykluczenia społecznego, wzrostu przestępczości oraz obciążenia dla systemu ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Problem ten dotyczy różnych grup wiekowych, jednak szczególnie niepokojące są statystyki dotyczące młodzieży i młodych dorosłych, wśród których obserwuje się wzrost eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi.

Napoje alkoholowe są bezsprzecznie najbardziej dostępną substancją psychoaktywną w każdej grupie wiekowej. Według Raportu opracowanego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, od 2007 roku spożycie alkoholu na 1 mieszkańca w ciągu roku przekracza 9 litrów – w 2022 roku wyniosło ono 9,37 litrów, co jest wartością najniższą na przestrzeni ostatnich 5 analizowanych lat¹. Problem spożywania alkoholu dotyczy zarówno kobiet, jak i mężczyzn, jednak to właśnie mężczyźni stanowią grupę szczególnie narażoną na częstsze sięganie po tego typu substancje – spożywają oni alkohol niemal trzykrotnie częściej niż kobiety, tj. przez średnio 106 dni, podczas gdy kobiety piją alkohol średnio przez 37 dni w ciągu roku. Taka różnica może być związana nie tylko z czynnikami społecznymi i kulturowymi, ale także z odmiennymi preferencjami – mężczyźni częściej wybierają piwo, podczas gdy kobiety chętniej sięgają po wino².

Niepokojącym zjawiskiem jest również znaczne spożycie alkoholu wśród młodzieży, co może prowadzić do poważnych konsekwencji zdrowotnych i społecznych w przyszłości. Według wyników ostatniej edycji europejskiego badania ESPAD (*European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs*) z 2024 roku, prowadzonego na reprezentatywnej grupie młodzieży szkolnej w wieku 15-16 lat,

¹ Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce. Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023
² tamże

odsetek uczniów w Polsce, którzy pili alkohol w ciągu ostatnich 30 dni, wyniósł 39,1%. W porównaniu z poprzednią edycją badań ESPAD, wartość ta uległa spadkowi o 7,5 pp.³

Innym z kluczowych wyzwań współczesnego społeczeństwa jest dostęp do narkotyków. Ich dostępność, wzorce konsumpcji oraz konsekwencje prawne i społeczne wymagają stałego monitorowania i działań prewencyjnych. Europejski Raport Narkotykowy z 2024 roku zwraca uwagę na fakt, że około 8,0% mieszkańców Europy w wieku 15-64 lat używało tego typu substancji w ciągu ostatniego roku, natomiast blisko co trzeci podejmował się tego przynajmniej raz w ciągu całego swojego życia (29,9%). Najwyższy odsetek osób dotkniętych problemem obserwuje się w grupie wiekowej 15-34 lat, gdzie w ciągu ostatniego roku było to 15,0%⁴. Według badań ESPAD z 2024 roku, odsetek uczniów, którzy deklarowali zażywanie narkotyków kiedykolwiek w życiu, wyniósł 16,9%. Oznacza to spadek w porównaniu z poprzednim badaniem ESPAD z 2019 roku, gdzie tenże odsetek wyniósł 21,4%. W badaniu przeprowadzonym w 2021 roku przez Fundację CBOS, odnotowano, że w 2024 roku 13% uczniów zażywało narkotyki, co oznacza spadek o 3 pp. względem roku 2018. Marihuana i haszysz pozostają najczęściej stosowanymi przez uczniów substancjami – na zażywanie ich kiedykolwiek w życiu wskazało 36,2% respondentów w 2021 roku, co wskazuje na tendencję spadkową począwszy od 2016 roku, gdy odsetek ten wyniósł 42,0%, przez 37,5% w roku 2018.

W 2022 roku wszczęto 37 572 postępowań na podstawie Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, co stanowi wzrost o 1 522 spraw w porównaniu do roku 2021, w którym odnotowano 36 050 takich postępowań. W tym samym okresie podejrzenie o popełnienie przestępstwa z tej ustawy dotyczyło 36 591 osób, co oznacza niewielki

³ Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną – Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r., Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2024

⁴ Dane referencyjne zamieszczone w Raporcie pochodzą z okresu od stycznia do grudnia 2022 roku (*European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, European Drug Report 2024: Trends and Developments, 2024*)

wzrost w porównaniu do roku poprzedniego, kiedy liczba podejrzanych wyniosła 36 282⁵.

Coraz częściej obserwuje się także uzależnienia behawioralne (tj. uzależnienia od wykonywania pewnych czynności), które zgodnie z kryteriami aktualnie obowiązującej Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych ICD-11 wykazują podobne mechanizmy do uzależnień od substancji, wśród których znajdują się m.in.: utrata kontroli, priorytetyzacja danego zachowania lub substancji kosztem innych obszarów życia oraz kontynuacja pomimo negatywnych skutków.

Raport Nastolatki 3.0 opracowany na podstawie badania przeprowadzonego między październikiem a listopadem 2022 roku, wskazuje wśród najistotniejszych wniosków na wzrost średniego czasu korzystania z Internetu przez nastolatki w dni powszednie – w 2022 roku było to ponad 5 godzin w ciągu dnia, co oznacza wzrost względem wyników badania zrealizowanego w 2020 roku. Szczególnie alarmujący jest wysoki odsetek nastolatków, którzy w czasie korzystania z Internetu spotykają się z przemocą (44,6%) lub mową nienawiści (68,4%). Brak kontroli rodzicielskiej nad korzystaniem z Internetu przez młodzież może prowadzić do wielu negatywnych konsekwencji, takich jak nadmierne spędzanie czasu w sieci, kontakt z nieodpowiednimi treściami czy zwiększone ryzyko cyberzagrożeń. Tym bardziej niepokojący jest fakt, że ponad połowa nastolatków uczestniczących w badaniu deklaruje, iż ich rodzice nie wyznaczają żadnych zasad dotyczących czasu spędzanego w Internecie (53,7%)⁶.

Nadmierne korzystanie z mediów społecznościowych może negatywnie wpływać na codzienne funkcjonowanie młodzieży, prowadząc do zaniedbywania obowiązków. Obawy budzi fakt, że blisko co czwarty nastolatek często rezygnuje z wykonywania obowiązków domowych na rzecz mediów społecznościowych (23,8%) oraz przyznaje, że z tego samego powodu zaniedbuje swoje obowiązki szkolne (28,7%)⁷.

⁵ Szmidt J., in., Raport 2023 – Uzależnienia u Polaków, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023
⁶ Lange R., in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023
⁷ tamże

Dane te podkreślają potrzebę podejmowania skutecznych działań profilaktycznych i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od alkoholu i narkotyków, mających na celu ograniczenie skali problemu oraz wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin. Zadania w zakresie redukcji szkód muszą dotyczyć wszystkich grup społecznych i stanowić usystematyzowany proces działań profilaktycznych i terapeutycznych. W procesie tym istotne miejsce zajmują edukacja zdrowotna i społeczna, które są realizowane w środowiskach dzieci i młodzieży w formie programów rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii. Nadużywanie substancji psychoaktywnych, w tym narkotyków i alkoholu, stanowi poważne wyzwanie zdrowotne i społeczne, zwłaszcza wśród młodzieży. Dynamiczne zmiany w trendach konsumpcji, wzrastająca dostępność substancji oraz nowe zagrożenia, wymagają kompleksowych działań prewencyjnych i interwencyjnych.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mrozy na lata 2026-2029 jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie Gminy⁸. Stanowi on kontynuację działań prowadzonych w latach ubiegłych.

Zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151) do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Zadania te w szczególności obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;

⁸ Każdorazowo stosując zapis „Gmina” mamy na myśli gminę miejsko-wiejską Mrozy

- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) (uchylony);
- 5) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 6) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 7) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej.

Zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939) do zadań własnych gminy należy przeciwdziałanie narkomanii, które obejmuje:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;

- 5) pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Według art. 4¹ ust. 2 z dnia 26 października 1982 r. ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, realizacja ww. zadań prowadzona jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, uchwalonego na okres nie dłuższy niż 4 lata.

PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Kierunki działań zawarte w Programie nawiązują do następujących aktów prawnych:

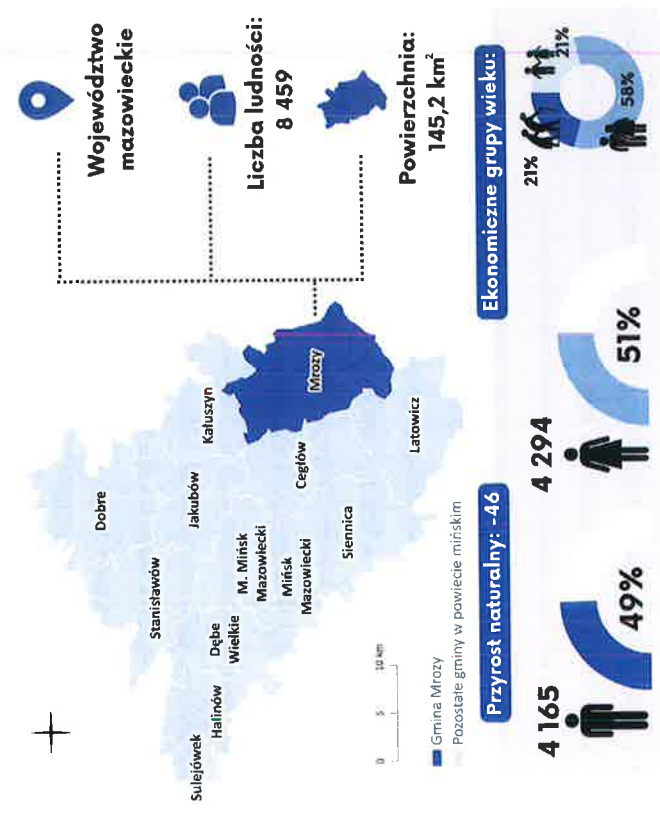
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi określająca priorytety zadań realizowanych poprzez program, traktująca je jako zadania własne gminy,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym,
- ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

Ponadto dokument nawiązuje m.in. do zapisów *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Mrozy na lata 2024-2030*, zgodnie z którą do 2030 roku *Gmina Mrozy będzie miejscem równych szans i możliwości rozwoju. Ponadto wspierać będzie oddolne inicjatywy, a także integrować i zachęcać lokalną społeczność do aktywności i samorealizacji*. Realizacja działań profilaktycznych ujętych w Programie wspiera tworzenie bezpiecznego i przyjaznego środowiska społecznego, sprzyjającego równości szans i wzmocnieniu więzi lokalnych. Program koncentruje się

na zapobieganiu problemom społecznym poprzez rozwijanie kompetencji społecznych, promowanie zdrowych postaw i wzmacnianie odpowiedzialności mieszkańców za własne decyzje i dobro wspólnoty. Tym samym wpisuje się w strategiczne kierunki rozwoju gminy Mrozy, zakładające m.in. profilaktykę społeczną i przeciwdziałanie uzależnieniom.

Źródłem finansowania Programu są środki budżetu Gminy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych oraz opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.

CHARAKTERYSTYKA GMINY MROZY⁹

KULTURA, SPORT I REKREACJA	- Gminna Biblioteka Publiczna im. Jana Pawła II w Mrozach - Gminne Centrum Kultury im. Heleny Wielobyckiej w Mrozach - Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mrozach
OŚWIATA I WYCHOWANIE	- Gminne Przedszkole im. Jana Brzechwy w Mrozach - Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Września 1939 r. w Grodzisku - Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Jeruzalu - Zespół Szkół w Mrozach
POMOC SPOŁECZNA I WSPARCIE	- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrozach - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mrozach - Zespół Interdyscyplinarny - Dzienny Dom Senior+ w Lipinach - Klub Seniora w Mrozach

⁹ Dane statystyczne przedstawione na grafice pochodzą z 2024 roku [Raport o stanie Gminy Mrozy za 2024 rok]

ZASOBY INSTYTUCJONALNE W ZAKRESIE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Do istotnych zasobów w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Mrozy należą instytucje i podmioty prowadzące działalność na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom, bądź wspomagające taką działalność. Ich kooperacja odbywa się na zasadzie współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej. Są to m.in.:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt Informacyjno-Konsultacyjny działający przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrozach,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Miasta i Gminy Mrozy,
- Komisariat Policji w Mrozach,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim,
- Powiatowy Urząd Pracy w Mińsku Mazowieckim,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Mińsku Mazowieckim,
- placówki kulturalne i oświatowe,
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

Do zasobów osobowych działających na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom na terenie gminy Mrozy należy zaliczyć:

- pedagogów i psychologów zatrudnionych w placówkach oświatowych,
- członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- pracowników i specjalistów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej,
- funkcjonariuszy Policji,

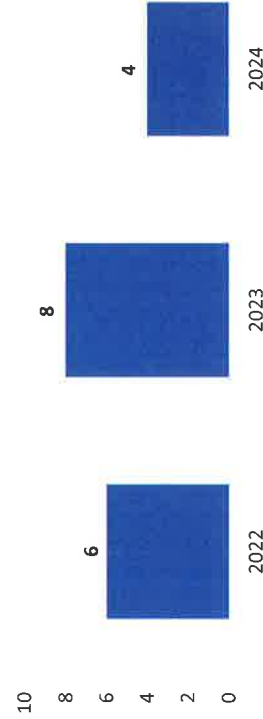
- pracowników placówek ochrony zdrowia.

PROBLEM UZALEŻNIEŃ W GMINIE MROZY

Uzależnienie od alkoholu jest chorobą chroniczną, postępującą i potencjalnie śmiertelną. Nie jest możliwe całkowite jej wyleczenie, a jedynie zahamowanie narastania jej objawów i szkód zdrowotnych. Narkomania, definiowana zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, oznacza *stałe lub okresowe używanie w celach innych niż medyczne środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich*. Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak lecznictwo, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości oraz mediów. Każda z nich styka się z tym zjawiskiem od innej strony.

W 2024 roku z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrozach z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystały 4 rodziny. Można zauważyć, że na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z tego tytułu ulegała wahaniom – najwyższą liczbę odnotowano w 2023 roku (8 rodzin), natomiast najniższą w 2024 roku. Jednocześnie w analizowanym okresie nie odnotowano przypadków rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu problemu narkomanii. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje wykres poniżej.

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrozach za 2022 i 2023 rok oraz Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok.

Alkoholizm w 2024 roku jako powód udzielania pomocy i wsparcia pomocy społecznej znajdował się na **siódmym** miejscu. W tym samym roku liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej wyniosła 120, a więc rodziny borykające się z problemem alkoholizmu stanowiły 3,3% ogółu. Na przestrzeni lat 2022-2024 ich udział ulegał wahaniom, gdyż w 2023 roku było to 7,1%, natomiast w 2022 roku – 4,2%.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołana do wykonywania zadań Gminy w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, prowadzi swą działalność w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W 2024 roku w skład Komisji wchodziło 7 członków.

Do zadań GKRPA zalicza się:

1. Inicjowanie działań lokalnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Kontrola zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych co najmniej raz w roku.
3. Zapewnienie skutecznego przestrzegania prawa w zakresie dystrybucji, reklamy, promocji oraz spożywania napojów alkoholowych, m.in. poprzez przeprowadzanie kontroli przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy.
4. Wydawanie opinii dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz z uchwałami Rady Miejskiej, będącymi podstawą do uzyskania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
5. Podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.
6. Rozmowy motywujące do podjęcia leczenia.

7. Kierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
8. Współpraca z innymi organami administracji państwowej i samorządowej oraz organizacjami społecznymi, związkami wyznaniowymi w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

9. Podnoszenie kwalifikacji z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez uczestnictwo w szkoleniach, kursach, konferencjach, a także ukończenie studiów podyplomowych i specjalizacji.

Dane dotyczące działań GKRPA w Mrozach podejmowanych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024 przedstawia kolejna tabela. W 2024 roku członkowie GKRPA przeprowadzili rozmowy z 5 osobami z problemem alkoholowym – jednocześnie była to najniższa liczba osób w analizowanym okresie. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy uległa spadkowi. W przypadku liczby członków rodzin tych osób odnotowano nieznaczne wahania. Warto zauważyć, że w latach 2023-2024 Komisja występowała do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, przy czym najwyższą liczbę podobnych działań odnotowano w 2023 roku. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	12	8	5
liczba członków rodzin osób z problemem alkoholowym, z którymi przeprowadzono rozmowy	4	2	3
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	0	2	1

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPJ-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.

Członkowie GKRPA wspierają również osoby zmagające się z problemem przemocy domowej, w tym kontaktują się z osobami dotkniętymi przemocą domową, stosującymi ją oraz jej świadkami. W latach 2022-2024 członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odnotowali pojedyncze przypadki kontaktu z osobami dotkniętymi przemocą domową. W roku 2022 zgłoszono kontakt z 5 osobami doświadczającymi przemocy, natomiast w latach 2023 i 2024 nie odnotowano żadnych zgłoszeń dotyczących osób doświadczających, stosujących ani będących świadkami przemocy domowej.

Brak odnotowanych przypadków w ostatnich dwóch latach może wynikać zarówno z rzeczywistego spadku liczby zgłoszeń, jak i z niedostatecznego ujawniania zjawiska przemocy, które często ma charakter ukryty. Dane te mogą zatem wskazywać na potrzebę wzmocnienia współpracy międzyinstytucjonalnej oraz działań informacyjnych i edukacyjnych, zachęcających mieszkańców do reagowania i zgłaszania przypadków przemocy.

Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby doświadczające przemocy domowej	5	0	0
osoby stosujące przemoc domową	0	0	0
świadkowie przemocy domowej	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powinni systematycznie podnosić swoje kwalifikacje zawodowe poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach i warsztatach doskonalących. W 2024 roku żaden z członków GKRPA nie uczestniczył w szkoleniach z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych, natomiast w latach 2022-2023 było to po 1 osobie, tj. po 14,3% składów ówczesnych zespołów¹⁰.

¹⁰ Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok

W 2024 roku w ramach umowy funkcjonował Punkt Informacyjno-Konsultacyjny, finansowany ze środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Jego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową. W 2024 roku PIK był czynny średnio przez 40 godzin w miesiącu, a poradnictwo udzielane było przez prawnika, policjanta, terapeutę uzależnień oraz doradców ds. orzekania o niepełnosprawności.

W 2024 roku w PIK udzielono 18 porad 18 osobom dotkniętym problemem alkoholowym, co oznacza spadek liczby beneficjentów o 10 względem roku 2022 oraz wzrost o 6 w stosunku do roku poprzedniego (2023). Na przestrzeni lat 2022-2024 poradnictwo było udzielane jedynie osobom z problemem alkoholowym – nie odnotowano przypadków wsparcia osób z problemem narkotykowym, doświadczających przemocy domowej ani stosujących przemoc wobec bliskich. Brak zgłoszeń dotyczących innych problemów społecznych wskazuje na potrzebę zwiększenia działań informacyjnych i motywujących mieszkańców do korzystania z dostępnych form pomocy.

Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby z problemem alkoholowym	28	12	18
• liczba porad udzielonych osobom z problemem alkoholowym	28	12	18
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	0	0	0
• liczba porad udzielonych dorosłym członkom rodzin osób z problemem alkoholowym	0	0	0
osoby z problemem narkotykowym	0	0	0
• liczba porad udzielonych osobom z problemem narkotykowym	0	0	0
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	0	0	0
• liczba porad udzielonych dorosłym członkom rodzin osób z problemem narkotykowym	0	0	0
osoby doświadczające przemocy domowej	0	0	0
• liczba porad udzielonych osobom doświadczającym przemocy domowej	0	0	0
osoby stosujące przemoc domową	0	0	0
• liczba porad udzielonych osobom stosującym przemoc domową	0	0	0

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.

W 2024 roku na terenie Gminy funkcjonowały 2 grupy wsparcia – dla osób z problemem alkoholowym oraz dla dorosłych członków ich rodzin¹¹. Stałe funkcjonowanie grup wsparcia stanowi ważny element systemu pomocy i sprzyja utrwalaniu pozytywnych zmian w funkcjonowaniu osób dotkniętych problemem.

Istotnym wsparciem lokalnego systemu profilaktyki jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej. W 2024 roku w gminie Mrozy nie realizowano programów rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego, prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji oraz Instytut Psychiatrii i Neurologii¹². Brak wdrożenia programów rekomendowanych może ograniczać skuteczność lokalnych działań profilaktycznych, zwłaszcza w obszarze wczesnego reagowania na zachowania ryzykowne wśród dzieci i młodzieży. Wskazane jest zatem rozważenie włączenia w kolejnych latach programów o potwierdzonej skuteczności, dostosowanych do wieku uczestników oraz aktualnych potrzeb środowiska szkolnego, a także szkolenie kadry pedagogicznej w zakresie nowoczesnych metod profilaktyki i promocji zdrowia psychicznego.

Prowadzono natomiast działania nie będące ustrukturyzowanymi programami, w tym jednorazowe prelekcje/pogadanki, spektakle, festyny, imprezy sportowe, inne imprezy plenerowe oraz konkursy, w których uczestniczyły łącznie 2 044 osoby¹³.

¹¹ Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1

za 2024 rok

¹² tamże

¹³ tamże

RYNEK ALKOHOLOWY W GMINIE MROZY

W 2024 roku wartość alkoholu sprzedanego na terenie gminy Mrozy wyniosła łącznie 9 733 351,91 zł, w tym najwięcej, bo 4 868 439,08 zł o zawartości alkoholu do 4,5% (oraz piwa). Wartość napojów o zawartości alkoholu od 4,5% do 18% (z wyjątkiem piwa) wyniosła 629 422,27 zł, natomiast powyżej 18% – 4 235 490,56 zł. Są to wartości zadeklarowane w corocznym sprawozdaniu z działalności samorządu gminy w zakresie profilaktyki rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1. Na przestrzeni lat 2022-2024 wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Mrozy przyjmowała tendencje wzrostowe – w 2024 roku wzrosła względem roku 2022 o 13,9%, a w stosunku do roku 2023 na poziomie 8,5%.

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Mrozy w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.

W 2024 roku gminę Mrozy zamieszkiwało łącznie 6 692 osób, które ukończyły 18 rok życia. Ilość litrów sprzedanego alkoholu przypadającego na 1 osobę pełnoletnią wyniosła 12,33 litra – w porównaniu do 2022 roku nastąpił wzrost na poziomie 0,81 litra, z kolei w zestawieniu z rokiem 2023, zaobserwowano niewielki wzrost na poziomie 0,3 litra.

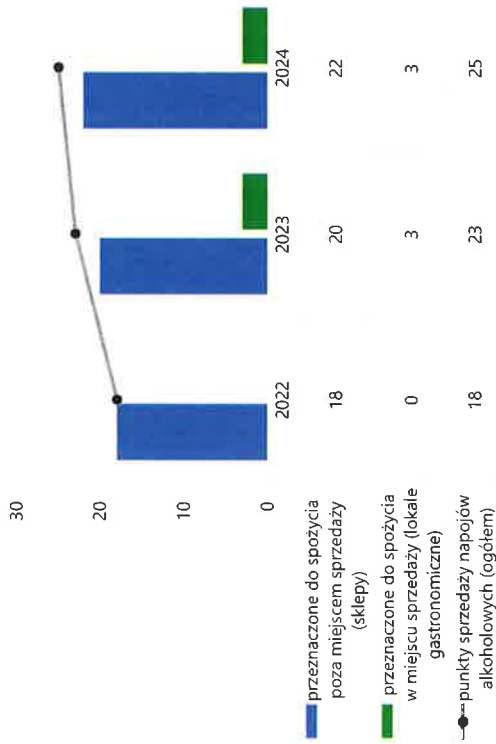
Rysunek 2. Ilość litrów sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Mrozy na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.

W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy ulegała systematycznemu wzrostowi – w 2022 roku na jej terenie znajdowało się 18 punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy), z kolei w 2023 roku liczba sklepów wzrosła do 20, dodatkowo pojawiły się wówczas 3 lokale gastronomiczne (tj. punkty sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży). W 2024 roku liczba sklepów wyniosła 22 – była to najwyższa liczba odnotowana w analizowanym okresie. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższy wykres.

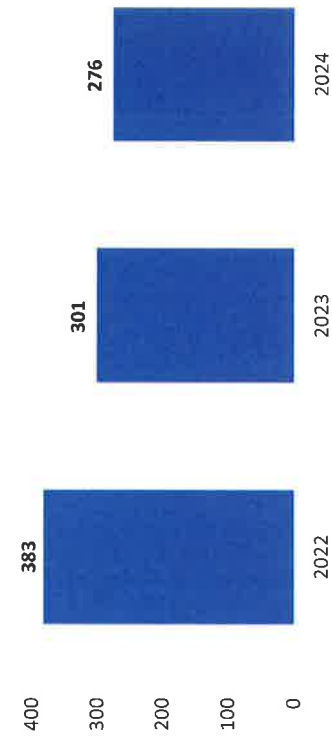
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Mrozy na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.

W latach 2022-2024 obserwuje się zmiany w dostępności punktów sprzedaży napojów alkoholowych dla dorosłych mieszkańców Gminy. W 2022 roku na jeden punkt sprzedaży alkoholu przypadło średnio 383 dorosłych mieszkańców, w 2023 roku wskaźnik ten spadł do 301 osób na punkt, natomiast w 2024 roku uplasował się na poziomie 276 osób na punkt sprzedaży, co wskazuje na wzrost liczby punktów sprzedaży w stosunku do liczby dorosłych mieszkańców, a tym samym zwiększenie dostępności alkoholu w Gminie. Zmiany te mogą mieć istotne znaczenie dla planowania działań profilaktycznych oraz kontroli dostępności alkoholu w lokalnej społeczności.

Wykres 3. Liczba dorosłych mieszkańców Gminy przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: BDL GUS.

ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały problemy społeczne z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety, miały na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych ze spożywaniem alkoholu, zażywaniem narkotyków, sięganiem po papierosy i e-papierosy, uzależnieniami behawioralnymi oraz zaburzeniami odżywiania¹⁴.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

Uczniowie z gminy Mrozy wypełnili łącznie 136 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę próby z podziałem na płeć. W badaniu diagnozującym problemy społeczne dominowały dziewczynki, które stanowiły 52,2% badanej próby (71 osób), podczas gdy chłopcy wypełnili pozostałe 47,8% kwestionariuszy (65 osób).

Rysunek 3. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N¹⁵ = 136

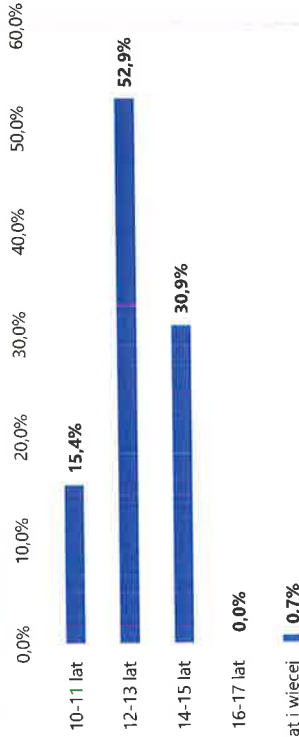

Podział ankietowanych ze względu na wiek przedstawiał się w sposób następujący – największą część uczniów biorących udział w badaniu, zadeklarowała wiek mieszczący się w przedziale 12-13 lat (52,9%), blisko co trzeci respondent wskazał na wiek 14-15 lat (30,9%), z kolei 15,4% uczestników badania miało wówczas 10-11 lat. Najmniejszą część badanych stanowiły osoby w wieku 18 lat i więcej – tj. 0,7%.

¹⁴ W niniejszym dokumencie przedstawiono wyniki badań w ujęciu procentowym, które zaokrąglono do wartości dziesiętnych. Z uwagi na to, suma procentowego udziału odpowiedzi w danym pytaniu może odbiegać o 0,5 pp. od 100%.

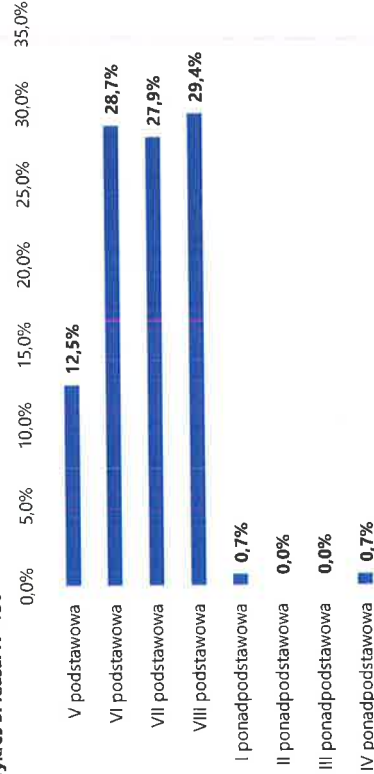
¹⁵ N oznacza wielkość próby badawczej, tzn. liczbę respondentów odpowiadających na pytanie

Wykres 4. Wiek uczniów: N=136

W badaniu ankietowym wzięli udział uczniowie ze szkół podstawowych oraz w niewielkim stopniu ze szkół ponadpodstawowych. Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby z uwzględnieniem przynależności do danej klasy. Najwięcej ankietowanych uczniów uczęszczało w momencie badania do klasy VIII, VI i VII szkoły podstawowej – stanowili oni kolejno: 29,4%, 28,7% i 27,9% badanych. Co ósmy respondent wskazał na klasę V (12,5%), a po 0,7% uczestników badania na klasę I oraz IV szkoły ponadpodstawowej.

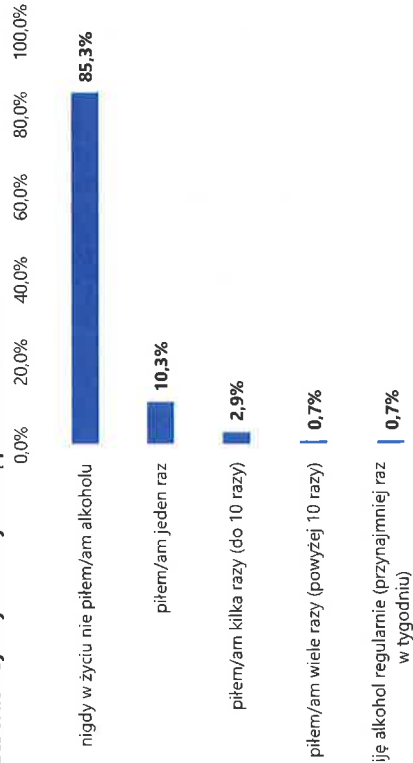
Wykres 5. Klasa: N=136

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze z analizowanych pytań dotyka problemu spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Mrozy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało 14,6% spośród badanych uczniów, w tym 10,3% spożyło go jednokrotnie, 2,9% piło alkohol kilka razy (do 10 razy), natomiast po 0,7% – wiele razy (powyżej 10 razy), bądź też sięga po tego typu napoje regularnie (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=136

Następne pytanie zostało skierowane do uczniów, którzy w poprzednim pytaniu zadeklarowali sięgnięcie kiedykolwiek po alkohol i miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania go w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie.

Z poniższych informacji wynika, że 90,0% badanych nie spożywało alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni (18 osób), natomiast 10,0% respondentów zadeklarowało, że piło alkohol 1-2 razy (2 osoby).

Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=20

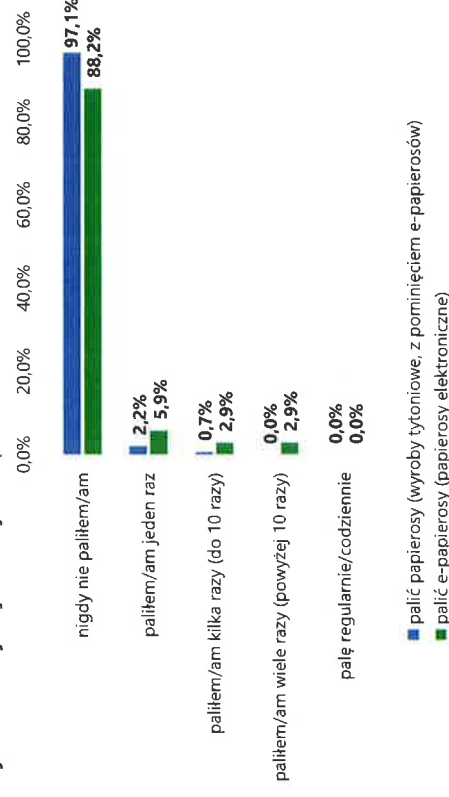
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	90,0	18
1 – 2 razy	10,0	2
3 – 4 razy	0,0	0
5 – 7 razy	0,0	0
więcej niż 7 razy	0,0	0

PROBLEM NIKOTYNOWY

W dalszej kolejności badaniu poddana została częstotliwość sięgania przez uczniów po papierosy tradycyjne (wyroby tytoniowe, z pominięciem e-papierosów) oraz e-papierosy. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miało łącznie 2,9% ankietowanych, wśród których 2,2% paliło je jednokrotnie, z kolei 0,7% – kilka razy (do 10).

Kontakt z e-papierosami miało więcej, bo 11,7% ankietowanych, wśród których 5,9% sięgnęło po nie jednokrotnie, natomiast po 2,9% – kilka razy (do 10), bądź też wiele razy (powyżej 10). Warto zwrócić uwagę na fakt, że żaden z uczestników badania nie zadeklarował codziennego/regularnego palenia wyrobów tytoniowych.

Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=136

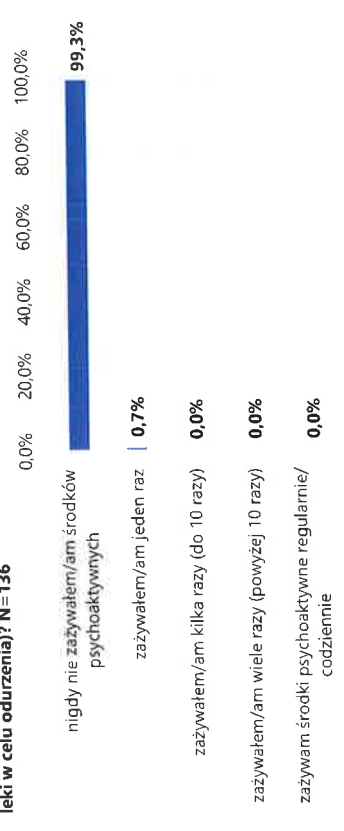

PROBLEM NARKOTYKOWY

Następny z analizowanych obszarów dotyczył zażywania środków psychoaktywnych. W celu dogłębnej analizy tego problemu, respondentom zadano pytanie o to, ile razy w życiu zdarzyło im się zażywać tego typu substancje. Z odpowiedzi uczniów wynika, że 0,7% z nich sięgnęło po substancje psychoaktywne jednokrotnie, wskazując że byli to leki w celu odurzenia, natomiast pozostali nie mieli kontaktu z podobnymi

substancjami. Żaden z uczestników badania nie osiągnął po tego typu substancje w ciągu ostatniego miesiąca poprzedzającego badanie. Uzyskane wyniki pozwalają wnioskować, że zjawisko eksperymentowania z substancjami psychoaktywnymi w badanej grupie ma marginalny charakter i nie stanowi obecnie istotnego problemu w środowisku uczniowskim.

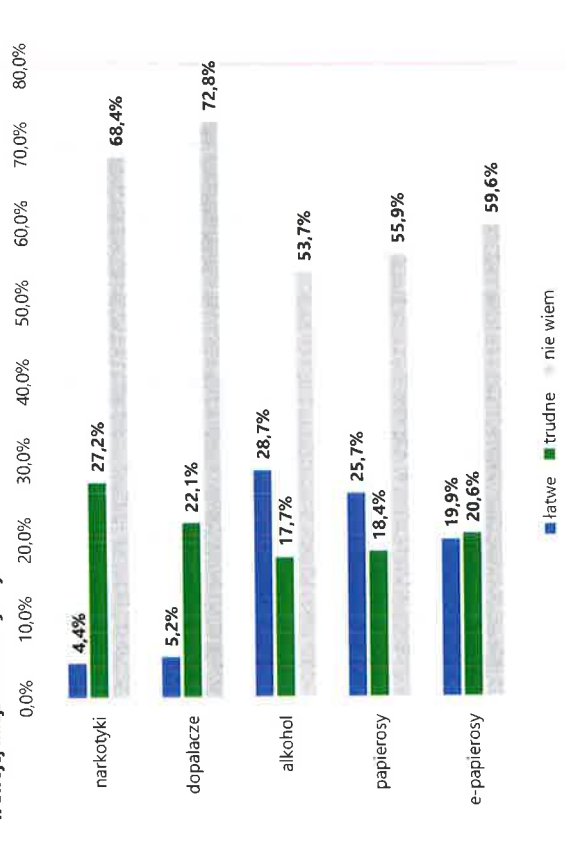
Wykres 8. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N = 136

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności środków psychoaktywnych w swojej miejscowości. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, większość ankietowanych nie posiada wiedzy w zakresie dostępności wymienionych substancji. Największą dostępnością charakteryzują się natomiast alkohol i papierosy – są one łatwo dostępne dla średnio co czwartego młodego mieszkańca Gminy. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia dla 4,4% ankietowanych, a trudne dla 27,2% badanych,
- dopalacze są łatwe do zdobycia dla 5,2% badanych, a trudne dla 22,1%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia dla 28,7% badanych, a trudny dla 17,7%,
- papierosy są łatwe do zdobycia dla 25,7% respondentów, a trudne dla 18,4%,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia dla 19,9% młodych mieszkańców, a trudne dla 20,6%.

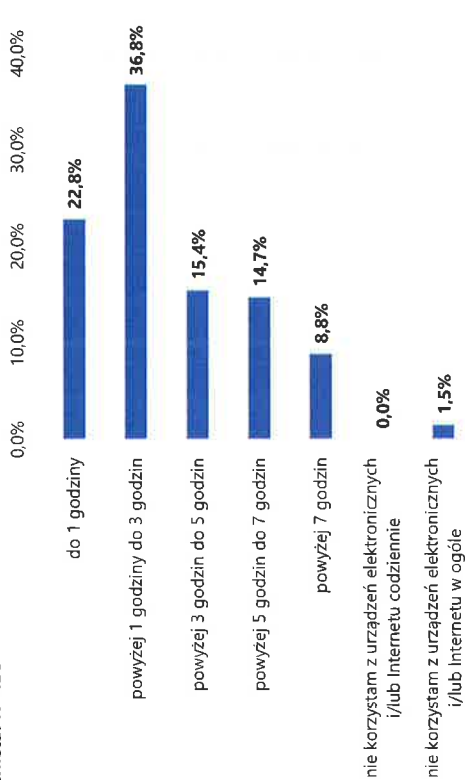
Wykres 9. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N= 136

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH I INTERNETU

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie kwestii korzystania z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu przez uczniów z gminy Mrozy. Pienwsze pytanie dotyczyło czasu, jaki badani poświęcają na korzystanie z tego typu urządzeń w ciągu dnia. Badanie wykazało, że największą część respondentów przeznaczają na tę czynność powyżej 1 do 3 godzin dziennie (36,8%), a średnio jedna piąta ankietowanych – do 1 godziny w ciągu dnia (22,8%). 15,4% respondentów korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu od 3 do 5 godzin dziennie, 14,7% badanych – powyżej 5 do 7 godzin, natomiast 8,8% – powyżej 7 godzin w ciągu dnia. Ponadto 1,5% uczestników badania podało, że w ogóle nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.

Wykres 10. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=136

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy zdarzyło im się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych. Tego typu zachowanie zadeklarowało łącznie 58 osób (44,0%), w tym 16 badanych zdarzyło się to jednokrotnie (12,1%), 34 uczniom – czasami (25,8%), w przypadku 2 respondentów ma to miejsce często (1,5%), natomiast 6 uczestników badania przyznało, że kłamię tej sprawie bardzo często (4,6%). 2 osoby pominęły to pytanie.

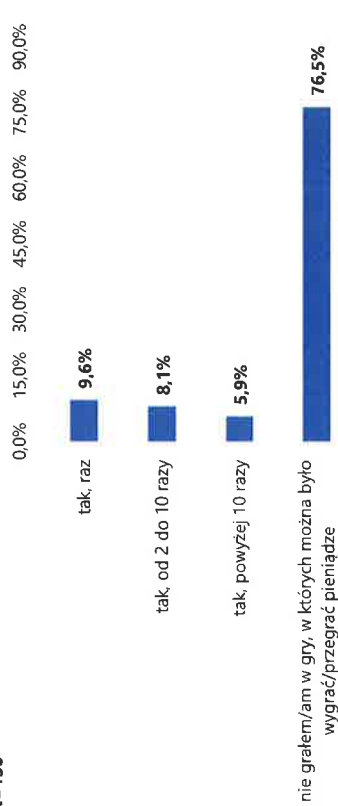
Tabela 5. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=136

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	4,6	6
tak, często	1,5	2
tak, czasami	25,8	34
tak, jednokrotnie	12,1	16
nie	56,1	74

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez uczniów, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się grać w gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego 23,6% badanych. Wśród tych osób 9,6% grało w nie jednokrotnie, 8,1% – od 2 do 10 razy, natomiast 5,9% – powyżej 10 razy.

Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=136

W ramach badania uczniowie zostali zapytani, w jakie gry, w których wygraną lub przegraną były pieniądze, zdarzyło im się grać. Uzyskane wyniki wskazują, że najczęściej wskazywaną formą gry były zdrażki, które zadeklarowało aż 74,2% respondentów (23 osoby). Na drugim miejscu znalazły się gry typu Lotto (11 osób, tj. 35,5%), natomiast 25,8% badanych przyznało, że uczestniczyło w innych grach o charakterze hazardowym, do których zaliczono m.in. automaty (8 osób). Kolejną kategorię stanowiły gry karciane, takie jak poker, również w wersji online, w które grało 22,6% uczniów (7 osób), a 16,1% respondentów zadeklarowało doświadczenie z maszynami do gier hazardowych, zarówno w formie tradycyjnej, jak i internetowej (5 osób). Zakłady bukmacherskie okazały się najmniej popularną formą aktywności hazardowej – wskazało je 9,7% uczestników badania (3 osoby). 1 osoba pominęła to pytanie.

Analiza wyników pokazuje, że kontakt uczniów z różnymi formami gier hazardowych jest zjawiskiem stosunkowo powszechnym, zwłaszcza w przypadku zdrapek i gier losowych, które często postrzegane są jako nieszkodliwa rozrywka. Wyniki te mogą jednak wskazywać na obniżony poziom świadomości ryzyka związanego z hazardem oraz łatwą dostępność tego typu gier dla niepełnoletnich. W kontekście profilaktyki warto zwrócić uwagę na potrzebę edukacji uczniów i rodziców w zakresie konsekwencji uczestnictwa w grach hazardowych, nawet w pozornie niewinnej formie, jaką są zdraпки czy loterie.

Tabela 6. W jakie gry, w których wygrana/przegrana były pieniądze zdarzyło Ci się grać? N=31

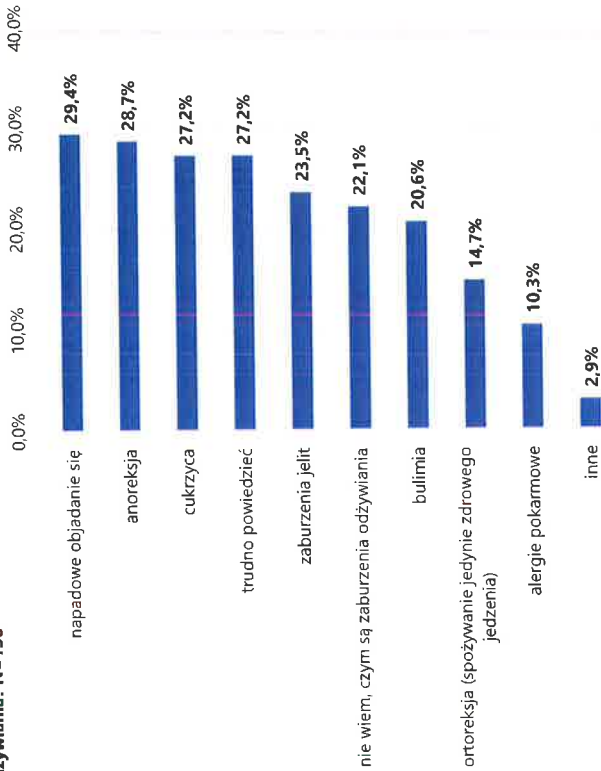
Odpowiedź	%	Liczba odp.
zdraпки	74,2	23
lotto	35,5	11
inne	25,8	8
gry karciane, np. poker (w tym online)	22,6	7
maszyny do gier hazardowych (w tym online)	16,1	5
zakłady bukmacherskie	9,7	3

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Mrozy dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmaga się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które odpowiedzi z kafeterii zaliczają się według nich do zaburzeń odżywiania. 22,1% badanych przyznało, że nie wie, czym są zaburzenia odżywiania, a 27,2% miało trudność z odpowiedzią na to pytanie. Pozostała część najliczniej wskazywała na napadowe objadanie się (29,4%), w dalszej kolejności na anoreksję (28,7%), bulimię (20,6%) oraz ortoreksję (14,7%). Błędną wiedzę w tym zakresie wykazała znaczna część respondentów, jako że w opinii 27,2% uczniów do zaburzeń odżywiania zalicza się cukrzycę, 23,5% osób uznało za nie zaburzenia jelit, natomiast 10,3% – alergie pokarmowe. Ponadto 2,9% uczestników badania wskazało na inne zaburzenia, do których zaliczyło m.in. otyłość oraz głodówkę.

Wykres 12. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=136

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem uzależnienia od alkoholu, papierosów, e-papierosów i narkotyków wśród dorosłych mieszkańców gminy Mrozy, a także skala zjawiska nadmiernego korzystania z urządzeń elektronicznych, grania w gry na pieniądze oraz innych uzależnień natury behawioralnej.

STRUKTURA BADANEJ PRÓBY

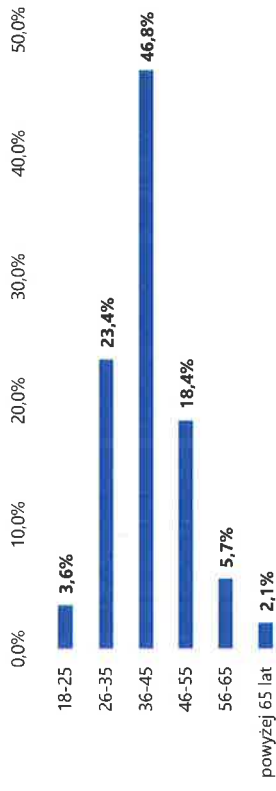
W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie gminy Mrozy udział wzięło łącznie 141 pełnoletnich mieszkańców. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby, ze względu na płeć. Zdecydowaną większość stanowiły kobiety, które uzupełniły łącznie 83,0% kwestionariuszy (117 osób), natomiast mężczyźni pozostałe 17,0% (24 osoby).

Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=141

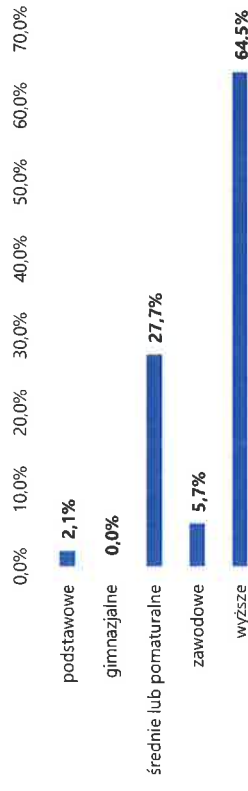
Analiza struktury badanej grupy wskazuje na zróżnicowanie respondentów pod względem wieku. Najliczniejszą grupę stanowili ankietowani w wieku 36-45 lat (46,8%), z kolei blisko co czwarty badany wskazał na przedział 26-35 lat (23,4%). W badaniu wzięli udział również respondenci w wieku 46-55 lat (18,4%), natomiast osoby starsze stanowiły kolejno 5,7% (56-65 lat) oraz 2,1% (powyżej 65 lat) uczestników badania. Ostatnią grupę stanowiły osoby do 25 roku życia – 3,6%.

Wykres 13. Wiek dorosłych mieszkańców: N = 141

Respondenci zostali zapytani również o poziom wykształcenia. Jak wynika z ich deklaracji, najwięcej, bo 64,5% posiada wykształcenie wyższe, z kolei 27,7% legitymuje się wykształceniem średnim lub pomaturalnym. 5,7% uczestników badania wskazało na wykształcenie zawodowe, natomiast 2,1% zakończyło edukację na poziomie podstawowym.

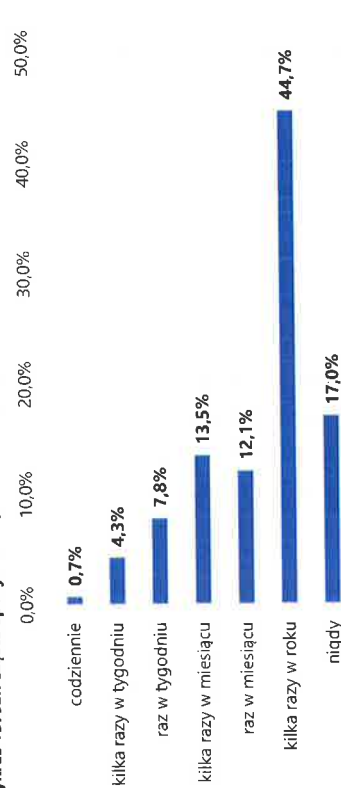
Wykres 14. Wykształcenie: N=141

PROBLEM ALKOHOLOWY

Pierwsze pytanie dotyczące uzależnienia od alkoholu odnosiło się do częstotliwości jego spożywania. Całkowitą abstynencję zadeklarowało 17,0% ankietowanych, natomiast blisko co drugi sięga po alkohol okazjonalnie, czyli kilka razy w roku (44,7%). 12,1% respondentów przyznało, że pije alkohol raz w miesiącu, z kolei 13,5% wskazało na picie kilka razy w miesiącu. Ponadto 7,8% badanych spożywa alkohol raz w tygodniu a 4,3% – kilka razy w tygodniu, a 0,7% dorosłych mieszkańców gminy Mrozy zadeklarowało codzienne sięganie po alkohol.

Wykres 15. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=141

Kolejne pytanie dotyczyło sytuacji, w której respondenci stracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu. Większość z nich podała, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy nie zdarzyła im się taka sytuacja (101 osób, tj. 86,3%). Przeciwną odpowiedź podało 13,7% ankietowanych, z czego 9 respondentom zdarzyło się to jednokrotnie (7,7%), 6 uczestnikom badania – 2-5 razy (5,1%), natomiast 1 badany przyznał, że miało to miejsce powyżej 10 razy (0,9%).

Tabela 7. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=117

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	7,7	9
2-5 razy	5,1	6
6-10 razy	0,0	0
powyżej 10 razy	0,9	1
ani razu	86,3	101

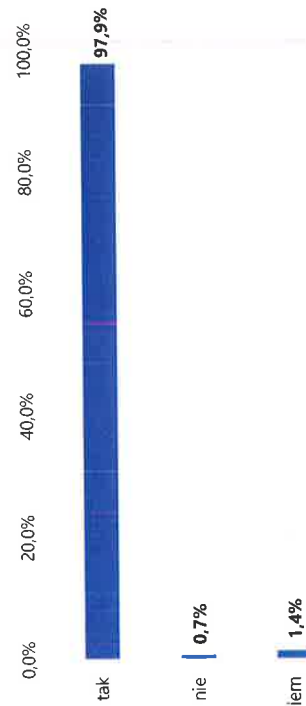
W przeprowadzonym badaniu mieszkańcy zostali zapytani, czy w ciągu ostatnich trzydziestu dni zdarzyło im się kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu. Zdecydowana większość respondentów, bo aż 94,0%, zadeklarowała, że nie prowadziła w tym czasie pojazdu po spożyciu alkoholu, z kolei po 0,9% osób przyznało, że taka sytuacja zdarzyła im się jednokrotnie lub miało to miejsce sporadycznie. Warto również odnotować, że 4,3% respondentów nie posiada prawa jazdy, co wyklucza ich z możliwości uczestnictwa w takich sytuacjach.

Tabela 8. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=117

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	94,0	110
raz mi się to zdarzyło	0,9	1
zdarzało mi się to sporadycznie	0,9	1
zdarzało mi się to często	0,0	0
nie posiadam prawa jazdy	4,3	5

Ankietowani zostali poproszeni o wyrażenie swojego zdania w zakresie wpływu spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży na rozwój dziecka. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, 2,1% dorosłych mieszkańców Gminy nie jest świadomych szkodliwości spożywania napojów alkoholowych w ciąży, gdyż 0,7% z nich zaprzeczyło, aby spożywanie alkoholu miało na nie jakikolwiek wpływ, natomiast pozostałe 1,4% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 16. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=141

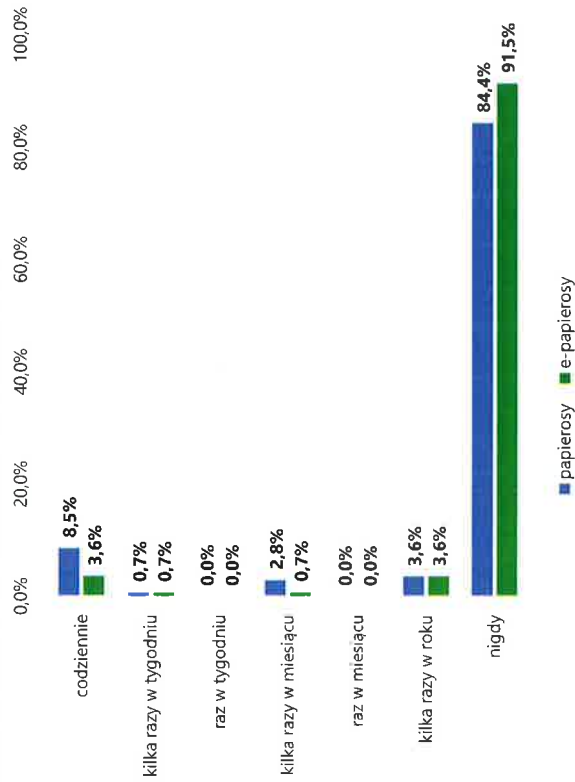

PROBLEM NIKOTYNOWY

Kolejny analizowany obszar miał na celu określenie skali sięgania po wyroby nikotynowe przez dorosłych mieszkańców gminy Mrozy. Odpowiedzi badanych były następujące: papierosy tradycyjne pali 15,6% ankietowanych, spośród których 3,6% pali okazjonalnie, czyli kilka razy w roku, 2,8% – kilka razy w miesiącu, 0,7% ankietowanych robi to kilka razy w tygodniu, natomiast 8,5% uczestników badania wskazało na codzienne palenie – osoby te są szczególnie narażone na wystąpienie negatywnych konsekwencji uzależnienia od nikotyny.

Po elektroniczne papierosy sięga łącznie 8,6% respondentów, przy czym 3,6% z ich robi to kilka razy w roku, po 0,7% ankietowanych używa e-papierosów kilka razy w miesiącu, bądź też kilka razy w tygodniu, natomiast kolejne 3,6% pali e-papierosy codziennie.

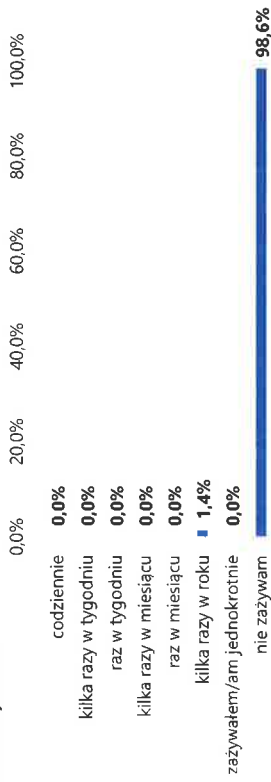
Wykres 17. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=141

PROBLEM NARKOTYKOWY

Kolejna część badania miała na celu określenie stopnia rozpowszechnienia środków psychoaktywnych wśród dorosłych mieszkańców gminy Mrozy. Jak wynika z analizy zebranego materiału 1,4% badanych sięga po środki psychoaktywne kilka razy w roku. Przyznali oni, że substancją po którą sięgają jest marihuana.

Wykres 18. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=141

Następne pytanie skierowane do wszystkich ankietowanych miało na celu zweryfikowanie, czy znają w swoim otoczeniu kogoś, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupów, korzystania z Internetu lub urządzeń elektronicznych, pracy, itp.). Z przeprowadzonych badań wynika, że:

- 64,6% badanych zna osoby, które nadużywają alkoholu, w tym 16,3% – jedną osobę, 44,0% – kilka osób (do 10), 4,3% – wiele osób (powyżej 10), natomiast kolejne 16,3% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”,
- 17,0% badanych zna osoby, które nadużywają narkotyków, w tym po 8,5% – jedną bądź kilka osób (do 10), a 11,4% ankietowanych wskazało odpowiedzieć „trudno powiedzieć”,
- 31,2% badanych zna osoby dotknięte problemem uzależnień behawioralnych, w tym 8,5% – jedną osobę, 18,4% – kilka osób (do 10), a 4,3% – wiele osób (powyżej 10), natomiast 27,0% ankietowanych udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć”.

Tabela 9. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy, korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=141

Odpowiedź	Udział [%]	
	Alkohol	Narkotyki
tak, jedną osobę	16,3	8,5
tak, kilka osób (do 10 osób)	44,0	8,5
tak, wiele osób (powyżej 10 osób)	4,3	0,0
trudno powiedzieć	16,3	11,4
nie znam takich osób	19,2	71,6
		41,8

W ramach badania dorośli mieszkańcy zostali zapytani, czy znają miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze. Zdecydowana większość respondentów, bo aż 93,6%, zadeklarowała, że nie zna takich miejsc, co wskazuje na niską dostępność substancji psychoaktywnych w środowisku lokalnym lub na brak świadomości co do ich potencjalnej obecności. Niewielka część badanych przyznała jednak, że posiada wiedzę na temat takich źródeł – 3,6% mieszkańców wskazało, iż zna konkretną osobę, od której można nabyć tego typu substancje, 2,1% respondentów jako miejsce potencjalnego dostępu wskazało teren szkoły lub jej otoczenie, 1,4% – centrum miejscowości, natomiast 0,7% wskazało na sklep lub jego otoczenie. Uzyskane wyniki pozwalają stwierdzić, że zjawisko dostępności narkotyków i dopalaczy w środowisku lokalnym jest marginalne, jednak fakt, iż część badanych potrafi wskazać konkretne osoby lub miejsca, wymaga utrzymania czujności oraz kontynuacji działań profilaktycznych.

Tabela 10. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=141

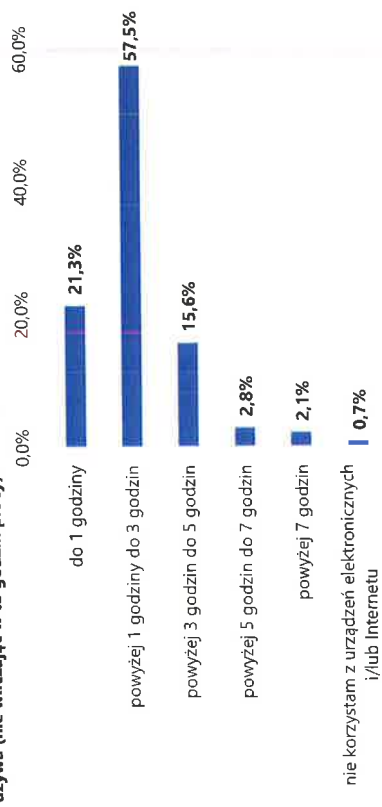
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie znam takich miejsc	93,6	132
znam konkretną osobę	3,6	5
szkoła i jej otoczenie	2,1	3
centrum miejscowości	1,4	2
sklep i jego otoczenie	0,7	1
inne	0,0	0

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

KORZYSTANIE Z URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH

W kolejnym bloku tematycznym ankietowani zostali poproszeni o wskazanie, ile czasu dziennie poświęcają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Z ich odpowiedzi wynika, że ponad połowa badanych spędza w ten sposób od 1 do 3 godzin dziennie (57,5%). Kolejno 21,3% badanych wskazało na odpowiedź „do 1 godziny”, natomiast 15,6% – od 3 do 5 godzin. 2,8% ankietowanych spędza w ten sposób od 5 do 7 godzin, natomiast 2,1% respondentów korzysta z tego rodzaju urządzeń powyżej 7 godzin w ciągu dnia. Pozostałe 0,7% zadeklarowało, że nie korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.

Wykres 19. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=141

Respondentów, którzy wskazali na korzystanie z urządzeń elektronicznych, zapytano również, czy zdarza się im korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej, niż początkowo planowali. Ponad połowa badanych przyznała, że takie sytuacje miały miejsce (80 osób, tj. 57,6%). Przeciwnego zdania było 19,4% ankietowanych (27 osób). Odpowiedź „trudno powiedzieć” zaznaczyło 14,4% badanych (20 osób), a 8,6% wskazało, że nie przewiduje określonego czasu na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (12 osób). 1 osoba pominęła to pytanie.

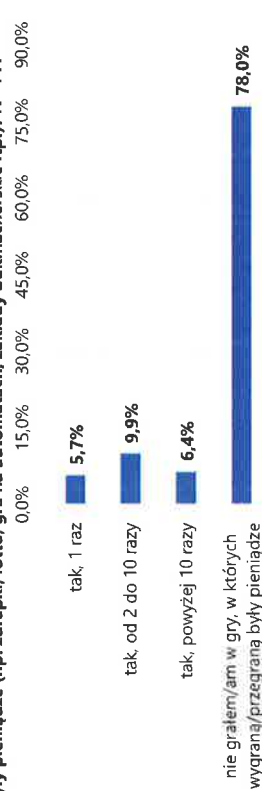
Tabela 11. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N= 139

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	57,6	80
nie	19,4	27
trudno powiedzieć	14,4	20
nie przewiduję określonego czasu	8,6	12

UCZESTNICTWO W GRACH HAZARDOWYCH

W dalszej części badania określona została skala podejmowania zachowań hazardowych przez pełnoletnich mieszkańców. Anketowani udzielili odpowiedzi na pytanie, czy w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie grali w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze. Jak wskazuje zebrany materiał badawczy, styczeń z nimi miało 22,0% dorosłych respondentów, wśród których 5,7% zadeklarowało, że grało w takie gry tylko 1 raz, 9,9% wskazało odpowiedź od 2 do 10 razy, natomiast 6,4% osób przyznało się do grania w tego typu gry więcej niż 10 razy.

Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N= 141

Kolejne pytanie dotyczyło motywacji, które kierowały mieszkańcami Gminy uczestniczącymi w grach hazardowych, a mianowicie odnosiło się do tego, czy badani kiedykolwiek grali w tego typu gry z powodu trudności finansowych lub w celu poprawy swojej sytuacji ekonomicznej. 29,0% respondentów, tj. 9 osób potwierdziło zaistnienie takiej sytuacji, a 64,5% badanych zaprzeczyło jakoby podobna sytuacja miała miejsce (20 osób). Pozostałe 6,5% uczestników badania nie potrafiło jednoznacznie odnieść się do tego pytania (2 osoby).

Tabela 12. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N= 31

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	29,0	9
nie	64,5	20
trudno powiedzieć	6,5	2

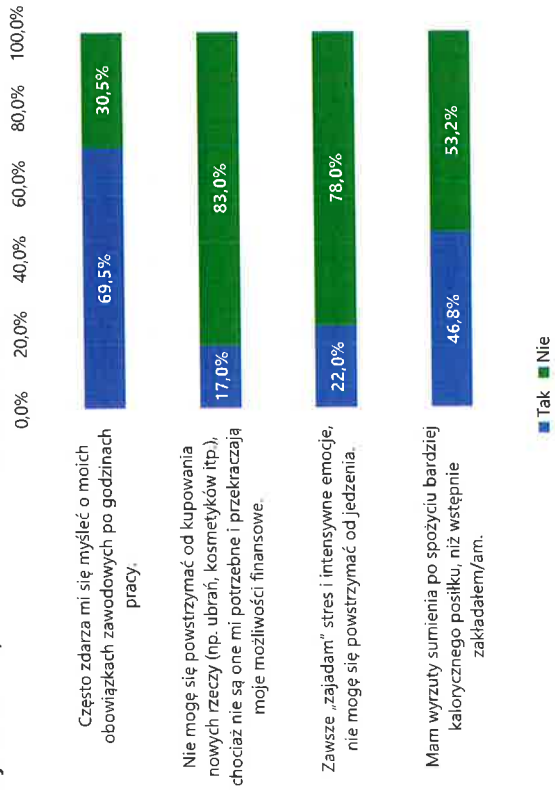
INNE UZALEŻNIENIA BEHAWIORALNE

W dalszej części badania przeprowadzonego wśród dorosłych mieszkańców gminy Mrozy, respondenci udzielili również istotnych informacji na temat swoich decyzji zakupowych, wykonywania obowiązków zawodowych oraz zakresu zaburzeń odżywiania. Zakupoholizm oraz pracoholizm, są przykładami uzależnień behawioralnych, które w okresie ostatnich lat zwiększyły swoją skalę, w szczególności wśród rozwiniętych i sprawnie funkcjonujących społeczeństw, dlatego pytania ujęte w kwestionariuszu ankiety skierowanej do respondentów dotyczyły również występowania tego problemu wśród lokalnej społeczności.

Jak wynika z analizy materiału badawczego, część ankietowanych przejawia zachowania mogące świadczyć o możliwości występowania wśród nich zaburzeń w zakresie pracoholizmu oraz w kwestii odżywiania. Doświadczenia respondentów w tych obszarach przedstawiają się następująco:

- 69,5% badanych często myśli o obowiązkach zawodowych poza godzinami pracy,
- 17,0% mieszkańców przyznało, że nie mogą się powstrzymać od kupowania nowych rzeczy, które nie są im potrzebne i na które nie posiadają odpowiednich środków finansowych,
- 22,0% osób biorących udział w badaniu zawsze zajada stres i intensywne emocje,
- 46,8% ankietowanych ma wyrzuty sumienia po spożyciu bardziej kalorycznego posiłku niż wstępnie zakładali.

Wykres 21. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N= 141

WNIOSKI Z BADAŃ SPOŁECZNYCH

W trzecim kwartale 2025 roku na terenie gminy Mrozy zostało przeprowadzone badanie diagnozujące problemy społeczne wśród lokalnej społeczności, w którym uczestniczyło 136 uczniów oraz 141 dorosłych mieszkańców Gminy. Poniżej przedstawione zostały najważniejsze wnioski z przeprowadzonych badań.

WYNIK BADAŃ ANKIETOWYCH WŚRÓD UCZNIÓW¹⁶

ALKOHOL

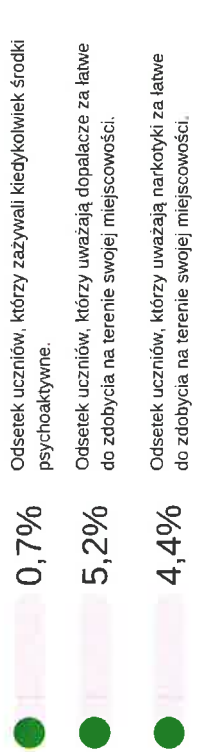

NIKOTYZYNYZM

¹⁶ Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=136

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

PROBLEMY NATURY BEHAVIORALNEJ

ZABURZENIA ODŻYWIANIA

WYNIKI BADAŃ WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW¹⁷

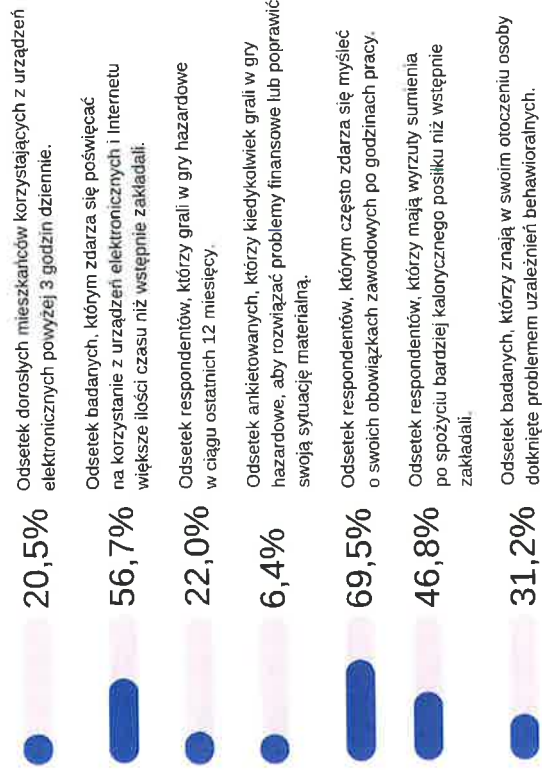

ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

¹⁷ Odsetek dorosłych mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N= 141

PROBLEMY NATURY BEHAVIORALNEJ

CELE PROGRAMU

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mrozy na lata 2026-2029 jest:

Celem głównym Programu jest ograniczenie negatywnych skutków społecznych i indywidualnych wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz wzmacnianie działań sprzyjających trzeźwości i zdrowemu stylowi życia wśród mieszkańców Gminy.

Program ma również na celu:

- prowadzenie profilaktyki i promocję zdrowego, wolnego od uzależnienia stylu życia;
- zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu w szczególności ograniczenie skal zjawiska picia alkoholu przez dzieci i młodzież;
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy prawnej, pedagogicznej, psychologicznej i innej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- prowadzenie profilaktycznej działalności edukacyjno-wychowawczej zmierzającej do kształtowania stylu życia wolnego od nałogów i przemocy wśród dzieci i młodzieży;
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej skierowanej do społeczności lokalnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy domowej, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym;
- wspieranie alternatywnych metod spędzenia wolnego czasu przez dzieci i młodzież;

- kontrolowanie przestrzegania przepisów prawnych przez sprzedawców napojów alkoholowych, w szczególności dot. zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim i nietrzeźwym;
- wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- ograniczenie szkód zdrowotnych i społecznych spowodowanych nadużywaniem narkotyków i innych środków psychoaktywnych;
- podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców gminy Mrozy na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych, a także z uzależnieniami behawioralnymi, a w tym możliwości zapobiegania zjawisku;
- zmniejszenie poczucia bezradności w poszukiwaniu pomocy.

ZADANIA PROGRAMU I SPOSÓB ICH REALIZACJI

I. PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM ALKOHOLOWYM

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych od alkoholu i ich rodzin poprzez:

- a) podejmowanie działań mających na celu zmotywowanie osób uzależnionych od alkoholu do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego – prowadzenie rozmów z tego zakresu;
- b) kierowanie osób potrzebujących wsparcia w związku z problemem uzależnień do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego prowadzącego działalność przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim, do korzystania z bezpłatnej pomocy terapeutycznej, psychologicznej, pedagogicznej i prawnej, której udzielają specjaliści: psycholog, pedagog, prawnik, kurator sądowy, policjant i pracownik socjalny;

c) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne, a w szczególności członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz pracowników realizujących program poprzez uczestnictwo w szkoleniach, naradach, konferencjach;

d) działalność informacyjną skierowaną do mieszkańców na temat możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej przez osoby uzależnione od alkoholu.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową poprzez:

- a) współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, policją, służbą zdrowia, pedagogami szkolnymi i Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przemocy domowej;

- b) prowadzenie wobec osób uzależnionych od alkoholu działań motywujących do podjęcia leczenia odwykowego – pokrywanie kosztów wydawania opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu;
- c) organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego w formie obozów, kolonii, półkolonii oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych uzależnieniem, połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień;
- d) organizowanie i wspieranie przedsięwzięć i imprez okazjonalnych np. Wigilia, Dzień Dziecka dla społeczności lokalnej z szeroko pojętą edukacją profilaktyczną;
- e) działalność edukacyjną w zakresie profilaktyki uzależnień skierowaną do rodziców;
- f) kierowanie i finansowanie na szkolenia i kursy specjalistyczne osób prowadzących zajęcia profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą.
- 3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałaniu narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:
- a) realizację profesjonalnych programów profilaktycznych, koncertów i przedstawień profilaktycznych dla dzieci i młodzieży ze szczególnym uwzględnieniem programów posiadających rekomendację;
 - b) dofinansowanie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć sportowych jako alternatywnego sposobu spędzenia czasu wolnego poprzez zakup materiałów i sprzętu niezbędnego do ich realizacji;

- c) organizowanie imprez i zajęć o charakterze kulturalnym, turystycznym-krajoznawczym, rekreacyjnym i sportowym, tj. dzień dziecka, imprezy choinkowe, turnieje piłki nożnej, imprezy sportowe, pikniki i festyny rodzinne z elementami profilaktyki;
 - d) dofinansowanie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania, np. muzycznych, tanecznych, plastycznych, teatralnych;
 - e) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (broszur, książek, ulotek, plakatów, filmów, odblasków) wśród uczniów, nauczycieli i mieszkańców Gminy;
 - f) udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych i informacyjnych związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych;
 - g) zakup nagród i niezbędnych materiałów dla uczestników imprez profilaktycznych, konkursów profilaktycznych (literackich, plastycznych i artystycznych) promujących zdrowy styl życia;
 - h) zakup sprzętu i materiałów, niezbędnych do prowadzenia pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki dla dzieci w świetlicach szkolnych;
 - i) udzielanie pomocy uczniom i dzieciom wymagającym wsparcia w zapewnieniu posiłku.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez:
- a) wspomaganie działalności organizacji, instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez promocję zdrowego stylu życia (kulturę, sport i turystykę);
 - b) wspieranie edukacyjno-informacyjne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką przeciwdziałania alkoholizmowi;

c) zabezpieczenie wydatków związanych z działalnością Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z tytułu wynagrodzeń, szkoleń, pokrycia badania przez biegłego lekarza, zakup materiałów do pracy Komisji.

5) Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

a) kontrole punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, sprzedające przestrzeganie ww. przepisów (zakazu sprzedaży napojów alkoholowych osobom do lat 18, osobom nietrzeźwym, a także „pod zastaw” lub „na kredyt”);

b) podejmowanie działań interwencyjnych wobec prowadzących promocję i reklamę napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych;

c) podejmowanie działań interwencyjnych w ujawnionych przypadkach sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim i osobom nietrzeźwym;

d) organizowanie szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych z zakresu prawnych regulacji dotyczących sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym, zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych.

6) Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej i klubów integracji społecznej przez:

a) monitorowanie potrzeb z zakresu zatrudnienia socjalnego;

b) współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mrozech, Powiatowym Urzędem Pracy w Mińsku Mazowieckim oraz Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim w zakresie organizowania zatrudnienia socjalnego.

II. PRZECIWDZIAŁANIE PROBLEMOM NARKOTYKOWYM

1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem poprzez:

a) kierowanie osób potrzebujących wsparcia w związku z problemem uzależnień od narkotyków do Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego prowadzącego działalność przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim, do korzystania z bezpłatnej pomocy terapeutycznej;

b) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne w zakresie pracy z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi, (w tym dzieci i młodzież) od narkotyków poprzez uczestnictwo w szkoleniach, naradach i konferencjach.

2) Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej poprzez:

a) udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii informacji o możliwości korzystania z pomocy psychospołecznej i prawnej;

b) prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym dla rodzin poprzez dostarczenie informacji w postaci ulotek, broszur o substancjach psychoaktywnych i uzależnieniu;

c) współpraca z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Policją w obszarze przeciwdziałania narkomanii.

3) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:

- a) współpracę z placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów edukacyjno-profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, poruszających problemy przemocy i uzależnień od narkotyków;
 - b) upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej tj. broszur, książek, ulotek, plakatów i filmów wśród uczniów, nauczycieli i mieszkańców Gminy;
 - c) udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych związanych z profilaktyką narkotykową i rozwiązywaniem problemów społecznych związanych z uzależnieniem dla różnych grup wiekowych;
 - d) promowanie alternatywnych form spędzenia wolnego czasu poprzez: pogadanki, warsztaty, konkursy, wycieczki, festyny, imprezy plenerowe oraz zakup niezbędnych materiałów do prowadzenia tych form dla dzieci i młodzieży, których celem jest propagowanie zdrowego trybu życia wolnego od narkotyków i innych używek.
- 4) Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii poprzez:
- a) wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie przeciwdziałania narkomanii;
 - b) wspieranie edukacyjno-informacyjne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką przeciwdziałania narkomanii.
- 5) Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego poprzez:
- a) współpracę w powyższym zakresie z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Mrozach;
 - b) współpracę z pracownikami socjalnymi mającymi kontakt z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi od narkotyków.

III. PRZECIWDZIAŁANIE UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM

- 1) Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, współuzależnionych od czynności i ich rodzin poprzez:
 - a) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w działania profilaktyczne, poprzez uczestnictwo w szkoleniach, naradach, konferencjach;
 - b) działalność informacyjną skierowaną do mieszkańców na temat możliwości korzystania z pomocy terapeutycznej przez osoby szukające pomocy w związku z uzależnieniami behawioralnymi (np. poprzez umieszczenie takiej informacji na ulotkach dostępnych w publicznych miejscach, czy też na stronach internetowych instytucji, organizacji współpracujących przy realizacji niniejszego Programu);
 - c) organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego w formie obozów, kolonii, półkolonii oraz innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych uzależnieniem, połączonego z realizacją zajęć z zakresu profilaktyki uzależnień od czynności;
 - d) organizowanie i wspieranie przedsięwzięć i imprez okazjonalnych np. Wigilia, Dzień Dziecka dla społeczności lokalnej z szeroko pojętą edukacją profilaktyczną;
 - e) działalność edukacyjną w zakresie profilaktyki uzależnień skierowaną do rodziców;
 - f) kierowanie i finansowanie na szkolenia i kursy specjalistyczne osób prowadzących zajęcia profilaktyczne z dziećmi i młodzieżą.
- 2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym skierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych poprzez:

- a) realizowanie programów, warsztatów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym na wszystkich poziomach edukacji;
- b) rozwijanie oferty zajęć pozaszkolnych dla dzieci i młodzieży promującej zdrowy styl życia ograniczając spędzanie czasu przed ekranem komputera, smartfona;
- c) organizowanie spotkań, zebrań dla rodziców w zakresie edukowania w szczególności na temat pracobolizmu, uzależnienia od Internetu, jak i również zaburzeń odżywiania,
- d) udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjnych i informacyjnych związanych z profilaktyką i przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym (w szczególności zwrócenie uwagi na zjawisko cyberprzemocy);
- e) umożliwienie młodym mieszkańcom Gminy zorganizowanie różnych inicjatyw (np. kampanii lokalnych) związanych z edukowaniem rówieśniczym na temat uzależnień;
- f) organizowanie i finansowanie zajęć, warsztatów w zakresie odkrycia swoich zainteresowań;
- g) dofinansowanie prowadzenia pozalekcyjnych zajęć rozwijających zainteresowania, np. muzycznych, tanecznych, plastycznych, teatralnych, czy też sportowych, a w tym umożliwienie młodym ludziom spędzania czasu wspólnie z rówieśnikami;
- h) organizowanie warsztatów profilaktycznych w zakresie sposobów radzenia sobie z emocjami;
- i) organizowanie np. festynów rodzinnych na terenie Gminy w celu budowania relacji pomiędzy mieszkańcami, jak i edukowanie publiczne w zakresie uzależnień behawioralnych;
- j) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (broszur,

- książek, ulotek, plakatów, filmów, odblasków) wśród uczniów, nauczycieli i mieszkańców Gminy;
 - k) zakup nagród i niezbędnych materiałów dla uczestników imprez profilaktycznych, konkursów profilaktycznych (literackich, plastycznych i artystycznych) promujących zdrowy styl życia;
 - l) zakup sprzętu i materiałów, niezbędnych do prowadzenia pozalekcyjnych zajęć opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki dla dzieci w świetlicach szkolnych.
- 3) Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących przeciwdziałaniu uzależnieniom behawioralnym poprzez:
- a) wspomaganie działalności organizacji, instytucji i stowarzyszeń oraz osób fizycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym poprzez promocję zdrowego stylu życia (kulturę, sport i turystykę);
 - b) wspieranie edukacyjno-informacyjne podmiotów zajmujących się szeroko rozumianą profilaktyką uzależnień behawioralnych;
 - c) wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym.
- 4) Prowadzenie badań dotyczących uzależnień oraz monitorowanie i ewaluacja podejmowanych działań m.in. poprzez przeprowadzenie diagnoz.

REALIZATORZY PROGRAMU

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jako koordynator wykonania niniejszego Programu;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mrozech;
- Zespół Interdyscyplinarny;
- Urząd Miasta i Gminy Mrozy;
- placówki oświatowe;
- placówki ochrony zdrowia;

- instytucje kultury;
- Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Mrozach;
- Policja;
- organizacje pozarządowe i związki wyznaniowe.

ADRESACI PROGRAMU

Program adresowany jest do:

- osób i rodzin z problemami alkoholowymi, narkomanii lub uzależnień behawioralnych;
- osób współuzależnionych;
- osób uwikłanych w przemoc w rodzinie, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym lub narkomanii;
- osób pijących alkohol w sposób szkodliwy lub ryzykowny;
- uczniów, rodziców, nauczycieli;
- pracodawców;
- sprzedawców napojów alkoholowych;
- przedstawicieli instytucji i służb pracujących w zakresie profilaktyki i przeciwdziałaniu uzależnieniom;
- społeczności lokalnej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Źródłem finansowania działań podejmowanych w związku z realizacją zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mrozy na lata 2026-2029 są dochody własne Gminy uzyskane z wpływów z tytułu wydanych i użytkownych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych, ze środków niewydatkowanych w latach poprzednich, a także z opłat z tytułu sprzedaży napojów alkoholowych

w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającego 300 ml i są ujęte w budżecie gminy Mrozy.

2. Zakres zadań ujętych w Programie może być zweryfikowany ze względu na wysokość środków finansowych przeznaczonych na ich realizację oraz ze względu na bieżące zapotrzebowanie z zakresu działań profilaktycznych skierowanych do lokalnej społeczności.
3. Planowane środki przeznaczone na realizację Programu.

Tabela 13. Planowane środki przeznaczone na realizację Programu

Rok	Kwota [zł]
2026	220 000,00
2027	220 000,00
2028	220 000,00
2029	220 000,00

ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GKRPA

1. Ustala się dla członków Komisji za każdorazowy udział w posiedzeniu lub kontroli wynagrodzenie w wysokości:
 - a) 400,00 zł brutto dla Przewodniczącego Komisji;
 - b) 300,00 zł brutto dla członków Komisji.
2. Z tytułu wykonywania zadań poza siedzibą Komisji, tj. udział w naradach/szkoleniach, członkom Komisji przysługuje zwrot poniesionych kosztów na zasadach przysługujących pracownikom Urzędu Miasta i Gminy Mrozy.
3. Wynagrodzenie będzie wypłacone na podstawie listy obecności.

MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Celem ewaluacji jest oszacowanie stopnia osiągnięcia zakładanych celów i rezultatów. Wyniki ewaluacji okresowej służą również ewentualnym modyfikacjom dokumentów programowych, a dostarczone za jej sprawą informacje powinny być wykorzystane przy przygotowaniu programu w następnym okresie programowania.

Cele badawcze ewaluacji Programu opierają się na:

1. Ocenie procesu realizacji działań i osiągniętych efektów Programu.
2. Ocenie wdrażania i zarządzania Programem, w tym współpracy interdyscyplinarnej.
3. Rekomendacji do stworzenia kontynuacji Programu.

Na podstawie analizy wdrażanego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Mrozy na lata 2026-2029, Burmistrz Mrozów we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Mrozach sporządzi zbiorcze coroczne sprawozdanie, które zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w terminie do 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie. Ponadto Burmistrz Mrozów zobowiązany jest do sporządzenia, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informacji z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, które następnie przekaże do Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom w terminie do 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

BIBLIOGRAFIA

1. Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego.
2. Lange R., i in., Nastolatki 3.0 – Raport z ogólnopolskiego badania uczniów i rodziców, NASK – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2023.
3. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok.
4. Sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrozach za 2022 i 2023 rok.
5. Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.
6. Szmidt J., i in., Raport 2023 – Uzależnienia w Polsce, Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Warszawa 2023.
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
9. Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną – Raport z ogólnopolskich badań ankietowych zrealizowanych w 2024 r., Instytut Psychiatrii i Neurologii, Warszawa 2024.
10. Raport o stanie Gminy Mrozy za 2024 rok.

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie gminy Mrozy w latach 2022-2024	19
Rysunek 2. Ilość litrów sprzedanego alkoholu na 1 dorosłego mieszkańca gminy Mrozy na przestrzeni lat 2022-2024	19
Rysunek 3. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N=136	22
Rysunek 4. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=141	32

SPIS TABEL

Tabela 1. Działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wobec osób uzależnionych w latach 2022-2024	15
Tabela 2. Liczba osób dotkniętych problemem przemocy domowej, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA w latach 2022-2024	16
Tabela 3. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2022-2024	17
Tabela 4. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=20	24
Tabela 5. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu np. przed rodzicami? N=136	28
Tabela 6. W jakie gry, w których wygrałeś/przegrałeś były pieniądze zdarzyło Ci się grać? N=31	30
Tabela 7. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=117	34
Tabela 8. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=117	35
Tabela 9. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny podejmuje się pewnych czynności (np. zakupy,	

korzystanie z Internetu i/lub urządzeń elektronicznych, uprawianie sportu, praca, oglądanie treści pornograficznych itp.) N=141	38
Tabela 10. Czy zna Pan/i miejsca w swojej miejscowości, gdzie można zakupić narkotyki lub dopalacze? N=141	38
Tabela 11. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=139	40
Tabela 12. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=31	41
Tabela 13. Planowane środki przeznaczone na realizację Programu	59

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu na przestrzeni lat 2022-2024	13
Wykres 2. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Mrozy na przestrzeni lat 2022-2024	20
Wykres 3. Liczba dorosłych mieszkańców Gminy przypadających na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych na przestrzeni lat 2022-2024	21
Wykres 4. Wiek uczniów: N=136	23
Wykres 5. Klasa: N=136	23
Wykres 6. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=136	24
Wykres 7. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=136	25
Wykres 8. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=136	26
Wykres 9. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy oraz e-papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=136	27
Wykres 10. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=136	28

Wykres 11. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grałeś/aś w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrałki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=136.....	29
Wykres 12. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=136.....	31
Wykres 13. Wiek dorosłych mieszkańców: N=141.....	33
Wykres 14. Wykształcenie: N=141.....	33
Wykres 15. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=141.....	34
Wykres 16. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=141.....	35
Wykres 17. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=141.....	36
Wykres 18. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia) N=141.....	37
Wykres 19. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystaniu z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=141.....	39
Wykres 20. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze (np. zdrałki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=141.....	40
Wykres 21. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=141.....	42

